

## ADVENDIAJA II PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js11 ,1-10)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Sellel päeval ajab Jesse tüvi uue võsu ja oks tema juure seest kannab vilja. Tema üle on Issanda Vaim – tarkuse ja mõistuse vaim, nõu ja vägevuse vaim, teadmise ja vagaduse vaim, ning jumalakartuse vaim täidab teda. Tema ei mõista kohut silmanägemist mööda ega otsusta kõrvakuulmise järgi, vaid mõistab vaestele õigust ja tasaste üle maa peal ta otsustab tões. Tema lööb ülekohtutegijat oma suu sauaga ja hingeõhk tema huultelt surmab jumalatu. Tema niuded on võõratatud õiglusega ja ustavus on side ta puusadel. Siis elab hunt tallega koos ja panter magab kitsekese kõrval. Vasikas, lõvi ja lammas on üheskoos ja väike poiss karjatab neid. Lehm ja karu on karjamaal, nende pojad magavad ühes ja lõvi sööb õlgi nagu veis. Imik mängib rästiku uru juures ning võõrutatu sirutab oma käe mürkmao pessa. Ei tehta kurja ega tapeta kogu mu pühal mäel, sest maa on Issanda tundmist täis nii nagu vesi merd täidab. Sel päeval saab Jesse võsu rahvaile märgiks – märgiks, mida otsivad kõik hõimud, aga tema rahupaik on täis kirkust. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps72 , 1-2. 7-8. 12-13. 17 R:7)

R: Tema päevil õitseb õiglus ja rahuküllus igavesti.

Jumal, anna kuningale tarkust mõista kohut  
ja oma õiglus kuningapojale.

Et ta mõistaks su rahvale õigust  
ja oleks õiglane sinu vaeste vastu.

R:

Tema päevil õitseb õiglus ja rahuküllus  
kuni kuu kaob ära.

Ja ta valitseb merest mereni,  
Eufrati jõest kuni maailma otsani.

R:

Tema päästab rõhutu, kes appi hüüab,  
vabastab vaese, kellel puudub abimees.

Säästab nõtra ja viletsat,  
päästab vaeste hinged.

R:

Tema nimi püsigu igavesti,  
päikesest kauem õitsegu tema nimi.  
Temas olgu õnnistatud kõik rahvad,  
kõik hõimud ülistagu teda.

R:

(Teine lugemine Ro15 ,4-9)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, kõik see, mis kirjas seisab, on kirja pandud meile õpetuseks, et meil püsivuse ja pühakirjas leiduva lohutuse kaudu oleks lootust. Aga püsivuse ja lohutuse Jumal andku teile üksmeelt isekeskis Jeesuse Kristuse eeskuju järgi, et te ühel meelel ja ühest suust ülistaksite Jumalat, meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa. Sellepärast võtke üksteist vastu nii nagu Kristus on teid Jumala kirkusse vastu võtnud. Ma ütlen teile, et Kristus on saanud ümberlõigatute teenriks Jumala tõe pärast – isadele antud töötuse kindlustamiseks – et paganadki näeksid Jumala halastust ja ülistaksid teda, nii nagu on kirjutatud: "Seepärast ma ülistan sind paganate seas ja laulan kiitust sinu nimele".  
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 3,4.6.)

Halleluuja. Valmistage Issandale tee, tema jaoks tehke sirgeks rajad.  
Kogu inimkond saab näha Jumala lunastust. Halleluuja.

(Evangeelium Mt3 ,1-12)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Neil päevil tuli Ristija Johannes Juuda kõrbesse. Ta kuulutas ja ütles:  
"Parandage meelt, sest jumalariik on lähedal. Tema kohta, kes ta on tulemas, ütlebki prohvet Jesaja: "Hüüdja hääl on kõrbes: Valmistage Issandale tee, tema jaoks tehke sirgeks rajad". Aga Johannese rõivad olid kaamelivillast ja nahkvöö ta niuete ümber, ning tema toiduks olid rohutirtsud ja metsmesi. Tema juurde kogunes kokku Jeruusalemma ja Juudamaa - kogu Jordani ümbruskonna rahvas; ja siis kui nad olid oma patud üles tunnistanud, ristis Johannes nad Jordani jões. Aga kui ta nägi paljusid varisere ja sadusere ristimisele tulevat, ütles ta neile; "Teie, rästikute sugu, kes on teid hoiatanud põgenema tulevase viha eest? Kandke nüüd õiget meelearanduse vilja ja ärge hakake ütleva: "Meie isa on Aabraham", sest nendest kividest siin võib Jumal äratada Aabrahamile lapsi. Kirves on juba puude juurtele pandud, ja iga puu, mis ei kannu head vilja, raiutakse maha ja visatakse tulle. Mina ristin teid veega, meelearanduse märgiks, aga tema, kes ta tuleb pärast mind, on vägevam kui mina. Ja mina pole seda väärt, et võiksin tema sandaalegi kanda. Tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega. Juba hoiab ta tuulamislabidat käes, ja ta puhastab oma reheeluse ning kogub oma nisu aita, kuid aganad ta põletab ära tules, mis iialgi ei kustu." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, möödunud sajandi kolmekümnendatel aastatel käis üks budistlik munk misjonärina Euroopas ringi. Jõudnud ühte linna, kõnetas ta sealset tuletõrjeülemat, et too lubaks tal tuletõrjemaja tornist - nii umbes 20 meetri kõrguselt - alla hüpata, sest ta soovis niisugusel moel oma õpetusele reklaami teha. "Jah, muidugi," vastas tuletõrjeülem, "muidugi võid sa tornist alla hüpata, aga ainult ühel tingimusel: hüppa enne sinna üles."...

Kas keegi on prohvet või mitte, ei selgu sugugi sellest, kas ta on piisavalt fanaatiline ja valmis hullumeelseid asju tegema, vaid sellest, kas tema õpetus pakub inimestele lahendusi, mida nad hetkel vajavad, mis neid hoiatavad tõelise ohu eest. Mitte see pole esmatähtis, kuidas keegi üles astub, vaid see, mida ta räägib. Paraku mõjub meile aga sugestiivselt ja atraktiivselt esitatud rumalus sageli palju rohkem kui tasakaalukalt ja väärilikalt esitatud argumendid. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad vennad ja õed, kuidas oleks olla keegi nende seast, kellele kuulsa prohvetina tuntud inimene ütleb otse näkku: "Teie, rästikute sugu, kes on teid hoiatanud põgenema tulevase viha eest? Kandke nüüd õiget meelearanduse vilja, ja ärge hakake ütleva: "Meie isa on Aabraham", sest nendest kividest siin võib Jumal äratada Aabrahamile lapsi."

Pühakirja lugejal on kindlasti üsna raske end nende inimeste hulgas näha, kuid mida siis tegid variserid ja saduserid lõpuks nii hirmus valesti, et olla seesugused karmid sõnad ära teeninud? Mingitpidi olid nad ju tublid inimesed. Nad olid saavutanud olukorra, kus juutide religioonile oli tehtud erand: kuigi Rooma riigi aladel oli ainuvalitsevaks usuks keisrikultus, jäid nii juutide tempel kui sünagogid avatuks, hoolimata sellest, et neis ülistati teist jumalat kui keisrit. Juudid olid säilitanud koguni oma haldusstruktuuri: oma rahva seast pärit valitseja, evangeeliumitest tuntud Herodes Antipas - seesama, kes lasi

Ristija Johannese hukata - oli tunnustatud kui Rooma vasallvürst.

Kõigi nende erandlike õiguste saavutamisel oli suuri teeneid kogu Iisraeli ülikonnal - neilsamadel, keda Jeesus nüüd vihaselt rästikute sooks kutsus. Põlvkondade viisi olid nad pidanud käituma osavate poliitikutena, ei tohtinud olla liiga järeleandlikud, kuid samas ka mitte pealerõhuvad. Juudid vihkasid okupante - roomlasi, nii nagu ka kreeklasi enne neid - kuid nad ei tohtinud neid ärritada, et mitte kaotada oma privileege. See hoiak oli paraku aga jätnud aastasadade jooksul oma jäljed nende mõtteviisi.

Samasugune seesmine kahestumine oli haaranud ka juudi rahva moraali. Pühi kirju tõlgendati niisugusel moel, et tegelikult suutnuks ainult rikas inimene Jumala seaduse nõudmisi täita, kuid praktikas täitsid ka rikkad neid üsna pinnapealselt. Juutide peamiseks eesmärgiks oli Iisraeli riigi sõltumatus, ja nii religiooni kui moraali tõlgendati ainult vahendina selle saavutamiseks. Judaismi preestrid ehk saduserid, kelle õlul olid kõige tähtsamad toimingud - ohvrite toomine ja teenistus kõige pühama paiga ees, kus usuti Jumalat kohal viibivat - olid mandunud oma usus sedavõrd, et nad ei uskunud surnute ülestõusmist. See tähendab, et nad olid sisuliselt omamoodi ateistid, kes olid usundi rakendanud oma maiste huvide ja võimuambitsioonide vankri ette.

Just selle olukorra pärast südant valutades manitsesid prohvetid rahvast ja eriti rahvaülemaid, et usundit ei kasutataks ainult poliitilistel eesmärkidel. Sõjalise konflikti korral pole ju väikerahvastel suurriikidele midagi vastu panna, kuid usk oma Jumalasse ja tugev omakultuur ning läbimõeldud käitumisreeglid võimaldavad elada üle kõik okupatsioonid ja siiski rahvana püsima jääda. Saduserid ja variserid olid aga kannatamatud, mõnikümme aastat pärast Kristuse ülestõusmist alustasid nad ikkagi relvastatud võitlust, mille tulemusena hävitati Jeruusalemma tempel ja juudid pillati üle maailma laiali, nagu prohvetid olid hoiatanud.

Miks peame me aga praegu, nii palju sajandeid hiljem, meenutama kunagi ammu toimunud sündmuseid ja olusid? Sellepärast, et on nii mõndagi, milles meie, kaasaegsed inimesed, võime olla juutide ülemate sarnased ja mille eest võime teenida ära samasuguse prohvetliku hukkamõistu. Eks ole meiegi ühiskond muutumas üha sekulaarsemaks, ja seda isegi kristlaste eneste seas. Paljud modernsed teoloogid nimetavad evangeeliume juba müütideks ja tervitavad avasüli inimkonna arengut hoolimatu kõigelubatavuse suunas. Loomuliku vastureaktsioonina põgenevad teised jälle minevikku, ülistavad keskaega ja adoreerivad vana Tridenti missat, idealiseerides kõigest sellest endale kokku maapealse katoliku paradiisi, mida tegelikkuses pole kunagi olemas olnud.

Samal ajal muutub ka kogu maailm pragmaatilise egotsentrismi suunas: riigipiirideüleised ärikontsernid mõjutavad poliitikuid seisma oma valijate tahte vastaselt nende kontsernide huvide eest. Maailmapangandusest pole ikka veel kadunud numbrikontod, mille ainus otstarve on kuritegevusega teenitud raha varjamine või maksudest kõrvalehoidmise soodustamine, ning kogu pangandussüsteem ise paistab olevat üles ehitatud pettusele ja illusioonidele. Maailmapoliitika õõnsatesse loosungitesse ei usu vist enam mite keegi, kaasa arvatud nende rääkijad ise. Sõjad ja looduse hävitamine laastab maad rohkem kui inimkonna mälu olevad loodusõnnetused.

Mida ütleks prohvetlik kuulutus tänapäeva globaalsele inimühiskonnale? Võibolla keskenduks see just sõnumile, et vabadusejanus võlgu elatud elu või ahnusest kantud käitumise eest tuleb suurem arve, kui seda ollakse võimelised maksma; samas meenutatakse meile võibolla sedagi, et minevikku põgenemine ei lahenda ei oleviku ega tuleviku probleeme. Ja miks üldse peaks Jumal meiega rahul olema, kui meil endal inimkonnana on üha raskem leida midagi, mille üle uhke olla, ja me tunneme ka tänapäeva niinimetatud "arenenud ühiskonnas" ära paljud käitumisviisid, mida peaksime juba ammu oskama läbi näha ja vältida. Seepärast, armsad õed ja vennad, kandkem õiget meelega paranduse vilja, et kui meil on vähegi võimalik mainitud negatiivsetele arengutele vastu seista, teeksime me oma parima. Aamen.